

Jaarverslag 2023

van de Werkgroep milieu- en natuurbescherming van de stichting De Brabantse Wal

- 1. In 2022 is de werkgroep Natuurbescherming van IVN Groene Zoom opgegaan in een werkgroep Milieu- en Natuurbescherming onder de vlag van de stichting de Brabantse wal**
Binnen deze werkgroep zijn naast IVN Groene Zoom de milieuvereniging Benegora uit Woensdrecht, de natuurvereniging Namiro uit Woensdrecht en sinds medio 2023 ook de vogelwerkgroep Bergen op Zoom vertegenwoordigd. Elke vereniging heeft twee afgevaardigden in de werkgroep en het voorzitterschap en secretariaat van de werkgroep wisselt jaarlijks. In 2023 was het voorzitterschap in handen van Benegora en verzorgde IVN Groene Zoom het secretariaat.
In 2023 bestond de werkgroep uit Paranka Surminski en Maarten Vandervelpen namens Namiro, Bert Zwijs en Jan Andriessse namens Benegora, Wim de Haan en Wout Huijgens namens IVN Groene Zoom en Joep Rooijmans en Sjaan Hopmans namens de vogelwerkgroep.
Ook Steenbergse behoort tot het werkgebied van de werkgroep maar er is geen Steenbergse natuur- of milieuvereniging die vertegenwoordigd is binnen de stichting De Brabantse Wal. Jan Veraart woont als voormalig bestuurslid van de stichting Sirene uit Steenbergse onze vergaderingen bij zodat ook kennis uit Steenbergse aanwezig is. Ook Willem de Weert, voorzitter van de stichting De Brabantse Wal bezoekt regelmatig onze vergaderingen.
In principe vindt twee keer per jaar overleg plaats met de terreinbeherende natuurorganisaties (SBB, BL en NM)
De werkgroep is in 2023 8 keer bijeengewoest en heeft zich naast verschillende kleine onderwerpen met de volgende plannen en projecten beziggehouden:
- 2. Overleg met de gemeenten binnen het werkgebied van de werkgroep c.q. de stichting**
Benegora en Namiro hebben al enige jaren periodiek overleg met een of meer wethouders uit de gemeente Woensdrecht en in 2022 heeft ook de gemeente Bergen op Zoom besloten tot zo'n overleg waarbij naast vertegenwoordigers uit de werkgroep ook het Brabants Landschap vertegenwoordigd is. In 2023 is 2 keer met wethouder Verroen BoZ vergaderd waarbij de volgende onderwerpen besproken zijn: groenbeleidsplan, groenbeheer, Poortgebied Bergse heide, Omgevingsplan, Visie Buitengebied, GGA, plannen voor 7000 nieuwe woningen, leiding voor vervoer restwarmte van Roosendaal naar Steenbergse en Dinteloord
Er heeft inmiddels ook een keer ambtelijk overleg met Steenbergse plaats gevonden en we worden incidenteel verzocht op plannen te reageren
- 3. Gebiedsgerichte aanpak (GGA)**
GGA moet oplossingen bieden voor een sterkere natuur, voldoende water van een betere kwaliteit, een goede bodem en een perspectievolle toekomst van de landbouw. Bureau MLG heeft opdracht om GGA Brabantse Wal op te stellen en heeft met onze organisaties overleg gehad om ideeën op te halen. We hebben het gehad over aanpassen agrarische bedrijven, teelt volgt peil, opheffen landbouwenclaves, extensiveren veehouderij, natuur inclusieve landbouw en groenblauwe dooradering buitengebied
- 4. Geopark Schelde Delta**
Het bidbook voor het Geopark Schelgedelta is voorgelegd aan de Visitatie- commissie en die heeft inmiddels het gebied bezocht. Er is positief advies uitgebracht en toekenning van de status wordt begin 2024 verwacht
- 5. Landschap van Allure**
De plannen voor het landschap van Allure zijn vrijwel afgerond. De gemeente ziet, mede door onze bezwaren, inmiddels af van het voornemen om een fietsverbinding door het Halsters laag aan te leggen

6. **Bouwplannen Bergen op Zoom**

Uitbreiding varkensbedrijf Naalden te Heerle

De gemeente heeft na de uitspraak van de rechtbank nog geen nieuw besluit genomen over de uitbreiding van het varkensbedrijf. Dhr Naalden gaat daar kennelijk mee akkoord

SABIC-biomassacentrale

De provincie is in beroep gegaan tegen de mede n.a.v. onze bezwaren vernietigde vergunning voor de biomassacentrale; tot nu toe is niet bekend hoe het er mee staat. De Partij voor de Dieren zal Statenvragen stellen over de PFAS-uitstoot van het bedrijf

Tennet hoogspanning station

Diverse verzoeken om nog een keer naar alternatieven te kijken hebben geen resultaat gehad. SBB kan instemmen met de landschappelijke inpassing en natuurcompensatie bij Lange Water

Windturbines aan de Rubeerdijk

Pure Energy wil aan de Rubeerdijk nabij Lepelstraat 3 à 5 molens met gondelhoogte van 180 m en rotor met diameter van 80 à 100 m en capaciteit van 20.000 MW/molen/jaar realiseren. In december hebben we voorlichtingsbijeenkomst bijgewoond en begin 2024 heeft het bedrijf met ons overlegd en ons uitgenodigd voor een in te stellen Omgevingsraad.

7. **Bouwplannen Woensdrecht**

Namiro en Benegora hebben tegen diverse bouwiniciaties procedures lopen (Damesweg 4 Rilland, Havenweg 1 Ossendrecht, Putseweg 15 Ossendrecht, Oud Hinkelenoordijk 11 en Oud Hinkelenoordijk 5 te Ossendrecht en Weg naar Wouw 38 Huijbergen) IVN sluit hier zo nodig bij aan.

Namiro en Benegora hebben ook een voorstel ingediend om de lijst met beschermde bomen uit te breiden. Bereidheid daartoe zou bij de gemeente bestaan

Uitbreiding sportpark Huijbergen

Gemeente heeft alsnog onderzoek laten doen naar effecten van de kap van bomen voor de gewenste uitbreiding van het sportpark in Huijbergen op onder meer vleermuizen. Verzoeken van onze kant bij de gemeenteraad om het sportpark te verplaatsen hebben helaas geen resultaat opgeleverd

Trapke op

De gemeente wenst geen medewerking te verlenen aan het uitbreiden van de schietbaan bij Trapke op. Initiatiefnemer heeft niet gereageerd op verzoek onderzoek te doen en plan is inmiddels van de baan.

8. **(Bouw)plannen Steenbergen**

Project waterwinning Kruisland

Ondanks beleid om grondwaterwinning terug te dringen lijkt provincie in te willen stemmen met nieuwe winning in Kruisland. We vinden argumentatie onvoldoende en hebben zienswijze ingediend waarop onvoldoende is gereageerd. We wachten verdere procedure af.

9. **Bestemmingsplannen Bergen op Zoom**

Poortgebied Bergse Heide

De werkgroep heeft een zienswijze ingediend op het nieuwe bestemmingsplan waarin de afspraken over het met de gemeente en de projectontwikkelaar gesloten convenant zijn verwerkt. Wij hebben garanties gevraagd dat het aan het autoverkeer onttrekken van de Moervaart en de Bemmelenberg gerealiseerd wordt. De gemeente heeft bevestigd dat dit zal gebeuren

Theodorushaven/Noordland

De plannen voor een buitendijkse containerterminal zijn aangepast en vergunningsprocedure is opnieuw doorlopen. De natuurcompensatie gaat plaats vinden in het Markiezaatsmeer, maar het Brabants Landschap heeft de financiering nog niet geheel rond en ook het NATURA 2000-beheerplan moet daarvoor nog worden aangepast.

Bergen op Zoom Buitengebied Oost

De gemeente Bergen op Zoom heeft een verweerschrift geschreven op ons bij de Raad van State ingediende bezwaar. Wij hebben daarop gereageerd De hoorzitting bij de RvS moet nog plaats vinden

Bezoekerscentrum erevelden

Omdat afspraken met de stichting dat spiegelende wanden worden aangepast zodat die geen gevaar meer vormen voor vogels niet in het bestemmingsplan zijn opgenomen hebben we zienswijze ingediend. Gemeente gaat ervoor zorgen dat afspraken worden nagekomen We zijn akkoord met natuurcompensatie op de voormalige gemeentekwekerij Ruijtershove

10. Bestemmingsplannen Woensdrecht

Windpark ZeBra

Om aanvaringssslachtoffers met zeearend en wespandief te voorkomen wordt een stilstandvoorziening op de molens toegepast. Het aantal molens op Woensdrechts gebied is ivm geluidsoverlast en radar vliegbasis teruggebracht tot 1

De eigenaar van de Windturbine aan de Grindweg wil zijn molen graag laten staan. Omdat bij ZeBra is afgesproken dat deze turbine verdwijnt wil hij overleg met de natuurorganisaties. Na rijp beraad is besloten hiertegen te zijn

11. Fietspad Linie van de Eendracht

De plannen voor een fietspad in de Auvergnepolder maken inmiddels onderdeel van een breder fietspadennetwerk langs de Linie van de Eendracht. Studio Marco Vermeulen werkt de plannen uit. De financiering vanuit INTERREG is toegezegd in het kader van het project (Be)leefbare Schelde. Aanvullende subsidie is aangevraagd. Start bijeenkomst voor de uitwerking is binnenkort gepland.

12. Omgevingswet

De nieuwe Omgevingswet is per 1-1-2024 in werking getreden. Zowel Woensdrecht als Bergen op Zoom heeft inmiddels een Omgevingsvisie vastgesteld. Het Bergse plan richt zich vooral op drie sleutelgebieden:

- *Bergse Entree*: Gebied spoor/Rooseveltplaan
- *Waterfront*: Plan met onder meer woningbouw op Molenplaat en achterliggend gebied.
- *Bos in verbinding*: Een betere verbinding tussen de omgeving van het ziekenhuis en het bosgebied Lievensberg.

De natuurorganisaties kunnen niet instemmen met het uitgangspunt dat 'in principe alles overal moet kunnen' en functiewijzigingen binnen het natuurnetwerk en het Natura 2000-netwerk niet zijn uitgesloten. De uitgangspunten voor het buitengebied zijn nader uitgewerkt in een Visie Buitengebied waarop de natuurorganisaties begin 2024 zullen reageren

13. Grenspark Kalmthoutse heide

Het instellen van atb-routes binnen het grenspark heeft er niet toe geleid dat er daarbuiten niet meer gecroost wordt. Aan het Grenspark zijn vragen gesteld over de fysieke afsluiting van paden Dat gebeurt onvoldoende en is door Namiro aangekaart tijdens een gehouden workshop van het Grenspark. De natuurdoelanalyses van de provincie laten onder meer voor de Brabantse Wal zien dat doelen nog ver weg zijn. De erkenning van het gebied als Nationaal park staat mede daarom 'on hold'. Het beheerplan zal waarschijnlijk aangepast moeten worden.

14. Beheerplannen Natura 2000-gebieden

Markiezzaten

Actualisatie van het beheerplan is stilgelegd nadat duidelijk werd dat eerst de landelijke kaders nog moeten worden bepaald. O.m. de natuurcompensatie voor de geplande buitendijkse containerterminal krijgt een plaats in het nieuwe plan. Ons voorstel om nader onderzoek te doen naar mogelijkheden om kwelwater uit de Brabantse Wal dat nu richting de Westerschelde wordt afgevoerd mede te benutten voor verbetering van de waterkwaliteit in het Markiezzaatsmeer zijn inmiddels opgepakt.

Brabantse wal

In juli 2022 heeft de rechtbank Oost-Brabant uitspraak gedaan op onze bezwaren uit december 2015(!) tegen de onvoldoende maatregelen om verdroging van het gebied tegen te gaan. Onze bezwaren tegen de winning van drinkwater zijn ongegrond verklaard, maar de bezwaren tegen het onbepaald grondwater winnen voor beregening door de agrarische sector zijn wel gegrond bevonden en de provincie werd verplicht daarover binnen een half jaar een nieuw besluit te nemen. We hebben begin 2023 de provincie opgeroepen zich aan dit besluit te houden en medio dit jaar is een aanvulling op het beheerplan vastgesteld. Hierin was grondwaterwinning voor beregening nog steeds niet geregeld. We hebben beroep ingesteld bij de Raad van State